

**Hĺbkové ex post hodnotenie vybraných regulácií
pôsobiacich v podnikateľskom prostredí - formulár**

Spracovateľ: Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, odbor zlepšovania podnikateľského prostredia

Gestor/gestori právneho predpisu: Ministerstvo financií Slovenskej republiky

Názov právneho predpisu/právnych predpisov: Zákon č. 30/2019 Z. z. o hazardných hrách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej ako „zákon o hazardných hrách“)

Lokalizácia: § 71 ods. 1 písm. n), o), p), q)

Účinnosť: 01.03.2019

Regulácia, ktorá je predmetom ex post hodnotenia: Regulácia č. 67

Platba odvodov do konca kalendárneho roku napriek skoršiemu uplynutiu individuálnej licencie

Špecifikácia¹:

- Internetový odkaz na legislatívny proces hodnoteného právneho predpisu na portáli Slov-Lex:
<https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/-/SK/dokumenty/LP-2018-312>
- Internetový odkaz na číslo parlamentnej tlače hodnoteného právneho predpisu:
<https://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/zakon&MasterID=6979>

Hĺbkové ex post hodnotenie:

- ☒ regulácie/regulácií jedného právneho predpisu
- ☐ navzájom súvisiacich regulácií vo viacerých právnych predpisoch

¹ Informácie sa neuvádzajú, ak bola hodnotená úprava predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015. Pred týmto dátumom neexistovala povinnosť vypracovať Analýzu vplyvov na podnikateľské prostredie.

9.1 Základné informácie k hodnotenej regulácii

9.1.1 Opis regulácie a jej pôsobenia:
Podľa § 71 odseku 1 zákona o hazardných hrách je prevádzkovateľ povinný odvádzať za každý herný prístroj stanovený ročný poplatok do štátneho a obecného rozpočtu. Táto regulácia priamo ovplyvňuje podnikateľské prostredie v oblasti hazardu, pretože zvyšuje fixné náklady na prevádzku každého zariadenia bez ohľadu na jeho využívanie alebo výnosy. Tým sa sťažuje vstup na trh pre menšie subjekty a zvyšuje finančnú záťaž na existujúcich prevádzkovateľov, ktorí musia tieto náklady pokryť aj pri nízkej aktivite zariadení. Zákon nehľadá na prípady, ak dotknutému prevádzkovateľovi uplynie jeho individuálna licencia napr. ku koncu júna kalendárneho roka. Prevádzkovateľ je stále povinný doplatiť odvody až do konca kalendárneho roka za prístroje, ktoré mal na svojej licencií prvý polrok, hoci v prípade, ak si požiada o novú licenciu, takýto počet prístrojov sa môže zmeniť.
9.1.2 Znenie podnetu z podnikateľského prostredia (ak je k dispozícii)
V prípade ak dotknutému prevádzkovateľovi uplynie jeho individuálna licencia napr. ku koncu júna kalendárneho roka, je povinný doplatiť až do konca kalendárneho roka odvody za prístroje, ktoré mal na svojej licencií prvý polrok, hoci v prípade, ak si požiada o novú licenciu, takýto počet prístrojov sa môže zmeniť. Predmetom ex post by malo byť preskúmanie možnosti zavedenia systému, ktorý by reflektoval výšku odvodu podľa reálneho počtu prístrojov.
9.1.3 Identifikácia dotknutých subjektov:
Ex ante: - Predkladateľ v analýze vplyvov k celému zákonu identifikoval ako dotknuté subjekty 150 prevádzkovateľov hazardných hier. Ex post: - Dotknutými subjektami sú prevádzkovatelia herní a kasín.
9.1.4 Identifikovaný vplyv na podnikateľské prostredie z ex ante fázy (ak bola vykonaná):
V ex ante fáze bola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, kde bol posúdený vplyv na podnikateľské prostredie novelizovaného právneho predpisu ako celku.

9.2 Vyčíslenie dopadu na podnikateľské prostredie – porovnanie predpokladaných (ex ante) a skutočných (ex post) nákladov právneho predpisu²

Tabuľka č. 1: Výpočet skutočných vplyvov regulácie/regulácií (ex post) a ich porovnanie s predpokladanými vplyvmi (ex ante) (údaje sú uvedené po vyplnení Kalkulačky nákladov podnikateľského prostredia pre ex post hodnotenie uvedenú v prílohe č. 9b jednotnej metodiky):

EX POST								EX ANTE ³	EX POST – EX ANTE
Poradové číslo regulácie	Stručný a zrozumiteľný opis regulácie	Lokalizácia	Účinnosť právneho predpisu / regulácie	Kategória dotk. subjektov	Počet subjektov v dotk. kategórii	Náklady na 1 podnik. v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Rozdiel v nákladoch na kategóriu dotk. subjektov v €
67	Platba odvodov do konca kalendárneho roku napriek skoršiemu uplynutiu individuálnej licencie	§ 71 ods. 1 písm. n), o), p), q)	01.03.2019	Prevádzkovatelia herní a kasín	32	-	-	-	-

² Kalkulácia nákladov sa uvádza pre každé hodnotené ustanovenie právneho predpisu, v prípade kalkulácie pre celý právny predpis ako celok je táto skutočnosť uvedená v lokalizácii.

³ Ex ante časť sa nevypĺňa, ak je regulácia zaradená do Registra ex post podľa bodu 10.3. písm. d) jednotnej metodiky a jej hodnotená úprava bola predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015.

Doplňujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na náklady podnikateľského prostredia a vysvetlenie rozdielu kvantifikácií ex post a ex ante

9.2.1 Spôsob vypočítania vplyvov na podnikateľské prostredie:
Ex ante náklady: Predkladateľ v analýze vplyvov na podnikateľské prostredie uviedol priame finančné náklady na celé podnikateľské prostredie. Tieto náklady sa však vzťahujú na zákon ako celok, a nie špecificky na túto reguláciu, preto nie je možné určiť ex ante náklady konkrétne tejto regulácie. Predkladateľ vypočítal náklady celého zákona na podnikateľské prostredie vo výške 6 miliónov eur a náklady na 1 podnikateľa vo výške 40 tisíc eur. Náklady boli určené: • zvýšením odvodu z prevádzkovania hazardných hier na výherných prístrojoch • zmenou systému úhrady správnych poplatkov Ex post náklady: Podľa informácií AZAH ku koncu roka 2024 nastal 35 až 40 % pokles celkového počtu prevádzkovaných technických zariadení oproti začiatku roku 2024. Presná kalkulácia z dôvodu chýbajúcich dát nebola vykonaná. Prevádzkovateľom hazardných hier teda vzniká fixný náklad za takmer 40 % zariadení, ktorým už uplynula licencia, ale sú povinný doplatiť odvod až do konca kalendárneho roka. Legislatívny rámec núti podnikateľov znášať značné finančné straty z dôvodu absencie flexibility v pravidlách, ktoré neberú do úvahy aktuálny pokles využívania týchto zariadení.
9.2.2 Zdroj početnosti (vrátane internetového odkazu na konkrétne štatistiky, ak sú dostupné na internete):
Podľa vyjadrenia Asociácie zábavy a hier (ďalej aj ako „AZAH“) sa predmetná regulácia dotýka 32 subjektov.
9.2.3 Dôvod rozdielu medzi predpokladanými nákladmi regulácie (ex ante) a zistenými skutočnými nákladmi (ex post) (ak vznikol):
Vzhľadom na súhrnný spôsob výpočtu nákladov v ex ante fáze nie je možné porovnať odhadovanú výšku nákladov s kvantifikovanými nákladmi v rámci ex post hodnotenia.
9.2.4 Dôvod vzniku nepredpokladaných nákladov v ex ante fáze:
Nepredpokladané náklady v ex ante fáze neboli identifikované.

9.3 Ex post konzultácie s podnikateľskými subjektami a gestorom právneho predpisu

9.3.1 Účastníci, forma, termíny a časový rozsah ex post konzultácií:

GESTOR PRÁVNEHO PREDPISU – Zúčastnení zástupcovia:

Ministerstvo financií Slovenskej republiky, sekcia finančného trhu, odbor bankovníctva, (ďalej ako „MF SR“ alebo „gestor“)
Úrad pre reguláciu hazardných hier (ďalej ako „úrad“)

PODNIKATELSKÉ SUBJEKTY:

Cielené konzultácie:

Oslovené subjekty (obchodné meno, IČO):

Asociácia zábavy a hier, 30804906

Zúčastnené subjekty:

Áno ☒ Nie ☐

Forma a termín vykonania konzultácií:

Oslovené subjekty:

AZAH

Forma:

osobne/online ☒ dotazník/e-mail ☐

Dátum vykonania:

24.10.2024

Verejné konzultácie:

Trvanie verejných konzultácií: od 26.09.2024 do 09.10.2024

Forma a termín vykonania konzultácií:

Do verejných konzultácií sa nezapojili žiadne ďalšie podnikateľské subjekty.

9.3.2 Vyjadrenie podnikateľských subjektov k regulácií:

- vznesené pripomienky voči zneniu regulácie,
- konkrétne problémy regulácie alebo prekážky, ktoré regulácia spôsobuje v praxi.

Zástupcovia AZAH uvádzajú, že v prípade ak dotknutému prevádzkovateľovi uplynie jeho individuálna licencia napr. ku koncu júna kalendárneho roka, je povinný doplatiť až do konca kalendárneho roka odvody za prístroje, ktoré mal na svojej licencií prvý polrok. Tieto odvody platí bez ohľadu na to, či si požiada o novú licenciu, a napríklad takýto počet prístrojov mať na nej nebude, alebo vôbec nepožiada o novú licenciu.

Podľa AZAH chýba právny titul na platbu za stroj, ktorý ďalej nie je prevádzkovaný. Pointou by malo byť, aby sa poplatok za zariadenie počítal alikvotne, ak prevádzkovateľ pracuje na požiadanie o novú licenciu alebo aj v prípade, že nemá záujem žiadať o novú licenciu.

9.3.3 Vyjadrenie gestora k:

- dôvodu vzniku právneho predpisu / regulácie, opis problému, ktorý má riešiť,
- výsledku pôsobenia regulácie vo vzťahu k riešenému problému,
- plnenie cieľa regulácie vo vzťahu k riešenému problému,
- vzniku nepredvídateľných vplyvov (ak sa vyskytli),
- podnetu z podnikateľského prostredia,
- vzneseným pripomienkam podnikateľských subjektov k zneniu regulácie a pôsobeniu v praxi.

Zámerom gestora pri tejto regulácii bolo, aby prevádzkovateľ hazardnej hry s licenciou odvádzal odvod do štátneho a obecného rozpočtu, aj keď hazardnú hru neprevádzkuje. Odvody regulácia rozlišuje podľa typu zariadení a môžu byť podielom z prijatých vkladov, predaja žrebov alebo výťažku. Pre technické zariadenia sa stanovil paušálny ročný odvod za každé zariadenie, bez ohľadu na jeho využitie počas roka.

Prevádzkovateľ hazardnej hry, ktorý má udelenú licenciu, je teda povinný odvádzat' odvod do štátneho rozpočtu a rozpočtu obcí a to bez ohľadu na skutočnosť, či začal prevádzkovať hazardnú hru. Tento systém je založený na paušálnom odvode. Tento je nedeliteľný a vzniká 1. januára daného roku, odkedy má prevádzkovateľ zariadenie. Systém paušálneho odvodu nahradil predchádzajúci systém založený na odvode z výťažku. V závislosti od charakteru, resp. druhu zariadení, ktoré sú pri prevádzkovaní využívané, sú odvody koncipované buď ako podiel z definovaného základu (môže to byť suma prijatých vkladov, príjem z predaných žrebov), alebo celej emisie /vydaných žrebov/, či výťažku, ktorý je rozdielom prijatých vkladov vyplatených výhier.

V prípade hier realizovaných na rôznom type technických zariadení sa v záujme zjednodušenia výpočtu a z dôvodu častých presunov týchto zariadení ustanovil odvod formou paušálnej platby za jedno zariadenie v rámci príslušnej licencie za rok, pričom prevádzkovateľ platí vždy ročný paušál za jedno zariadenie v plnej výške bez ohľadu na skutočnosť, či zariadenie bolo/je prevádzkované počas roka.

MF SR celkovo upozornilo na špecifickosť odvetvia hazardu ako takého. Hazard je síce podnikanie, ale je potrebné brať do úvahy, že MF SR ako regulátor naráža aj na iné subjekty, ktoré sa vymedzujú voči hazardu.

9.3.4 Alternatívne riešenia z pohľadu podnikateľských subjektov:

- návrhy na zmeny v právnom predpise (úprava znenia / zrušenie regulácie),
- návrhy na úpravu aplikačnej praxe,
- príklady alternatívnych riešení alebo osvedčených postupov z iných krajín (dobrovoľné),

- očakávaná úspora nákladov v dôsledku úpravy / zrušenia regulácie (dobrovoľné).

Zámerom AZAH nebolo rozporovať charakter odvodu ako paušálneho. Návrh zmeny smeruje k tomu, že síce je jednorazový, ale mal by byť nastavený na počet dní.

AZAH navrhuje úpravu, ktorá by reflektovala skutkový stav počtu prevádzkovaných prístrojov prevádzkovateľa na individuálnej licencií, aby sa predišlo k výberu odvodu za prístroje, ktoré sa nikdy neprevádzkovali, keďže existujúci stav považujú za nespravodlivý. AZAH by uprednostnil aby prevádzkovateľ po ukončení licencie v priebehu kalendárneho roka zaplatil odvod len za čas do ukončenia platnosti licencie.

AZAH v rámci konzultácií navrhla, aby pri ukončení individuálnej licencie bol moment platenia alikvotnej časti práve ukončenie licencie.

Pri končiacей licencií podľa AZAH môžu nastať dva scenáre:

1. Prevádzkovateľ ukončí prevádzku bez ďalšej licencie - t. j. ďalej by neplatil žiadne poplatky,
2. Prevádzkovateľ od nového mesiaca požiada o vydanie novej licencie (napr. na iný/menší počet strojov) a táto nová licencia a platba za stroje v nej uvedené sa opäť bude počítat' alikvotne (napr. ak nová licencia bude vydaná k 1.10. príslušného roka, prevádzkovateľ zaplatí alikvotne za stroje v nej uvedené za mesiace október až december)

9.3.5 Vyjadrenie gestora k alternatívnym riešeniam:

MF SR prisľúbilo, že pri otvorení zákona (v súčasnosti, ale nie je v pláne) prekonzultuje túto požiadavku interne aj so zainteresovanými stranami.

Ministerstvo upozornilo na nejasnosť začatia počítania alikvotnej časti - či je to moment ukončenia licencie, alebo aj napr. vydanie všeobecného záväzného nariadenia. Podľa ministerstva nie je zrejmé, ako by napr. úrad vedel určiť moment ukončenia a začiatku novej licencie.

Úrad uviedol, že paušálny odvod bol zavedený ako nedeliteľný, a vzniká 1. januára daného roku, od kedy má prevádzkovateľ zariadenie. Paušálny odvod nevznikol ako platba za konkrétne dni, a ani to nie je jeho účelom. Ide o nahradenie predošlej úpravy „výťažku“. Paušálny odvod je pre prevádzkovateľov výhodnejší, nepočíta sa na jednotlivé dni. Ak sa bude deliť paušálny odvod, bude popretý jeho princíp, potom by bolo potrebné nastaviť iný odvod odzrkadľujúci požiadavku AZAH. Paušálny odvod je od podstaty nespravodlivý, jeho účelom je aj sťaženie prístupu k niektorým technickým zariadeniam.

9.4 Stanovisko spracovateľa k právnemu predpisu a jeho vplyvu na podnikateľské prostredie

9.4.1 Stanovisko k pôsobeniu právneho predpisu / regulácie na podnikateľské prostredie, k optimálnosti jej nastavenia a k optimálnosti nastavenia jej aplikačnej praxe:

Táto regulácia priamo ovplyvňuje podnikateľské prostredie v oblasti hazardu, pretože zvyšuje fixné náklady na prevádzku každého zariadenia bez ohľadu na jeho využívanie alebo výnosy. Tým sa sťažuje vstup na trh pre menšie subjekty a zvyšuje finančnú záťaž na existujúcich prevádzkovateľov, ktorí musia tieto náklady pokryť aj pri nízkej aktivite zariadení. Zákon nehľadá na prípady, ak dotknutému prevádzkovateľovi uplynie jeho individuálna licencia napr. ku koncu júna kalendárneho roka.

Úrad uviedol, že paušálny odvod bol zavedený ako nedeliteľný, ktorý vzniká 1. januára daného roku, od kedy má prevádzkovateľ zariadenie. Paušálny odvod nevznikol ako platba za konkrétne dni, a ani to nie je jeho účelom. Ide o nahradenie predošlej úpravy „výťažku“. Paušálny odvod je pre prevádzkovateľov výhodnejší, nepočíta sa na jednotlivé dni. Paušálny odvod je od podstaty nespravodlivý, jeho účelom je aj sťaženie prístupu k niektorým technickým zariadeniam.

Princípom regulácie je, aby prevádzkovateľ hazardnej hry, ktorý má udelenú licenciu odvádzal odvod do štátneho rozpočtu a rozpočtu obcí a to bez ohľadu na skutočnosť, či začal prevádzkovať hazardnú hru. Zároveň, podľa úradu, je princípom tejto regulácie aj snaha sťažiť prístup k niektorým technickým zariadeniam.

Snaha AZAH nastaviť spravodlivejšiu platbu odvodov je pochopiteľná (najmä pri herných strojoch, ktoré nie sú používané), hoci ako uviedol úrad, samotný paušálny odvod je z princípu nespravodlivý.

9.4.2 Stanovisko k alternatívnym riešeniam, ktoré môžu zlepšiť podnikateľské prostredie:

V rámci konzultácií bolo diskutované alternatívne riešenie, aby sa poplatok za zariadenie počítal alikvotne, ak prevádzkovateľ pracuje na požiadanie o novú licenciu alebo aj ak už nechce žiadať o novú licenciu.

Ministerstvo hospodárstva SR (ďalej ako „MH SR“) chápe výhrady AZAH k spravodlivejšiemu nastaveniu platenia odvodov. Takáto regulácia znamená pre podnikateľov v oblasti hazardných hier značnú finančnú záťaž, hoci neplánujú pokračovať v prevádzkovaní hazardných hier, resp. plánujú zmeniť počet strojov v priebehu roka (po uplynutí pôvodnej licencie). Hoci pre MF SR nebolo úplne zrejmé, kedy by mal nastať moment začatia počítania alikvotnej časti paušálneho odvodu, v princípe nebolo proti ďalšej diskusii (či už internej alebo odbornej) o tejto problematike.

MF SR upozornilo na špecifickosť podnikania v oblasti hazardu a je otvorené v budúcnosti sa problematikou odvodov pri udeľovaní licencií ďalej zaoberať.

9.4.3 Odporúčenie spracovateľa:

- ☒ ponechať reguláciu ☐ upraviť reguláciu ☐ zrušiť reguláciu bez náhrady
- ☐ upraviť aplikačnú prax

9.4.4 Ak spracovateľ navrhuje reguláciu alebo aplikačnú prax upraviť, tak uvedie ako a akých právnych predpisov / ustanovení právnych predpisov (aj súvisiacich právnych predpisov) sa má úprava dotknúť:

MF SR prisľúbilo, že pri otvorení zákona (v súčasnosti, ale nie je v pláne) prekonzultuje požiadavku ohľadom odvodov pri licenciách interne aj so zainteresovanými stranami.

9.5 Vyjadrenie gestora právneho predpisu k vykonanému hĺbkovému ex post hodnoteniu⁴

9.5.1 Pripomienky gestora právneho predpisu k procesu ex post hodnotenia:
Gestor právneho predpisu nemal pripomienky k procesu ex post hodnotenia.
9.5.2 Vyjadrenie gestora k obsahu stanoviska spracovateľa:
Gestor právneho predpisu sa k obsahu stanoviska spracovateľa nevyjadril.

⁴ Časť 9.5 je v zmysle bodu 10.2. JM vyplnená v prípade, ak gestor právneho predpisu zaslal spracovateľovi vyjadrenie k vykonanému ex post hodnoteniu do 30 kalendárnych dní od ukončenia hĺbkového ex post hodnotenia